

Džiny proti Lukašenkovi

4.5.2009 Týden str. 71 Kultura
-man-

Divadlo

V době, kdy měl do Prahy přijet běloruský diktátor Alexander Lukašenko, se v Knihovně Václava Havla uskuteční představení disidentského Svobodného divadla.

Jeho zakladateli, herci a tvůrci programu jsou manželé Nikolaj Chaležin a Natalija Koliada, kteří svou iniciativu směřují jak do zahraničí, tak do Běloruska - tam vystupují v bytech a na neoficiálních scénách, protože všechna divadla jsou pod státní cenzurou. Jejich představení tak mají podobný charakter, jaký mívala bytová divadla v éře normalizace, která často uváděla právě hry Václava Havla. Na podobnosti upozorňuje i Koliada: „Budeme hrát, abychom připomněli ty československé a běloruské disidenty, kteří trpěli v boji za svobodu, a ty Bělorusy, kteří jsou i dnes ve vězeních.“ Ve středu 6. května dvojice uvede hru Generation Jeans, Chaležinův autobiografický „monolog o džínách, rockové hudbě a svobodě“. Vzpomíná se tu na poměry v Sovětském svazu, na východoevropský underground a také na pokus o běloruskou „džínovou revoluci“, demonstrace a další akce proti režimu, které měly v roce 2005 po ukrajinském či gruzínském vzoru svrhnout postsovětského vládce. Hrát se bude v Knihovně Václava Havla v galerii Montmartre v Řetězové ulici v Praze, vstupné na zhruba půldruhé hodiny trvající představení je dobrovolné.

Běloruské svobodné divadlo uvedlo svou první inscenaci v roce 2005 v Minsku, od té doby sbírá uznání i divadelní ceny v mnoha zemích západní Evropy, herci vystupovali v Londýně, New Yorku, Soluni i v Sydney. Divadlo se zabývá nejen kritikou Lukašenkova režimu, ale i dalšími tématy, které jsou v běloruském umění zakázány (od homosexuality až k depresím), a vybírá si hry od britské dramatičky Sarah Kaneové, jejího krajana Toma Stopparda i Václava Havla, s nímž se manželská dvojice poprvé setkala před dvěma lety. Od té doby ji Havel spolu se svými západoevropskými kolegy podporuje.